

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

17 ianuarie 2022

mun. Chișinău

Colegiul Penal lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte

Nadejda Toma,

Judecători

Iurie Diaconu, Liliana Catan, Ion Guzun,
Victor Boico,

a judecat în ședința de judecată, fără citarea părților la proces, recursul ordinar împotriva sentinței Judecătoriei Chișinău din 19 decembrie 2019 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 septembrie 2021, declarat de avocata Iovu Tatiana și inculpatul

Sinigur Ștefan XXXXX, născut la XXXXX, originar din or. XXXXX, locuitor al mun. XXXXX, str. XXXXX, XXXXX, ap. XXXXX, cetățean al R. Moldova, fără antecedente penale.

Termenul de examinare:

instanța de fond: 16.10.2015 - 19.12.2019,

instanța de apel: 21.01.2020 - 08.09.2021,

instanța de recurs: 13.12.2021 - 17.01.2022.

Asupra recursurilor menționate, Colegiul Penal lărgit,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău din 19 decembrie 2019, Sinigur Ștefan a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute la art. 152 alin. (1) și 287 alin. (1) Cod penal, **cu liberarea de răspundere penală** în legătură cu intervenirea prescripției de tragere la răspundere penală, conform art. 60 alin. (1) lit. b) Cod penal.

De la Sinigur Ștefan s-a încasat în beneficiul părții vătămate Savin Vladislav, cheltuielile suportate pentru tratament, rapoartele de constatare și de expertiză medico-legală, tomografia computerizată, rentghen și servicii xerox în sumă de 1866,63 lei, cheltuielile de tratament ce urmează a fi suportate în sumă de 7864 lei, prejudiciu moral în mărime de 9730,63 lei și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 5000 lei, iar în total - 24.461,26 lei.

În rest, acțiunea civilă a fost respinsă ca neîntemeiată.

2. Instanța de fond a constatat că, la 10.11.2014, în jurul orei 10¹⁵, inculpatul Sinigur Ș. aflându-se în biroul Directorului Spitalului „Sfânta Treime” din mun. XXXXX, str. XXXXX XXXXX, XXXXX, a inițiat o ceartă cu Savin V., iar în urma unor replici intenționat i-a aplicat câteva lovituri cu pumnii și picioarele pe suprafața corpului. În rezultatul violenței fizice aplicate de către Sinigur Ș. în privința lui Savin

V., conform *raportului de expertiză medico-legală nr. XXXXX din 03.02.2015*, i-au fost cauzate: „fractură marginală cu deplasare a falangei distale degetului IV pe stânga; luxația degetului III mâna dreaptă; echimoze la nivelul articulației talo-crurală pe stânga, care puteau fi cauzate în rezultatul acțiunilor traumatice a unui obiect contodont dur, posibil în timpul și circumstanțele indicate, condiționează dereglarea sănătății de lungă durată, și în baza acestui criteriu, în comun, se califică ca *vătămare medie*”. *La fel, conform concluziilor Raportului de expertiză medico-legală în comisie nr. XXXXX din 17.06.2016*, unul dintre mecanismul de formare a fracturii marginale la degetul IV mâna stângă și a echimozei țesuturilor moi la acest nivel, a putut fi: lovirea directă în această regiune cu sau de obiect(e) contondent(e) dur(e); îndoirea forțată (peste limitele fiziologice) cu răsucire a falangei distale, în direcția suprafeței dorsale a degetului menționat. Alte leziuni, precum sunt, echimoza la nivelul cotului drept, suprafața posterioară (2,8x2,5 cm) și edemul țesuturilor moi la articulația talo-crurală stângă, suprafața laterală (4,2x3,5x0,4cm) au putut fi produse în rezultatul acțiunii traumatice prin mecanism de lovire cu un obiect(e) contondent(e) dur(e) inclusiv și la lovire de asemenea obiect(e), în circumstanțele stabilite. Referitor luxației falangii medii deget III mâna dreaptă, ultima a putut fi cauzată ori în urma îndoirii bruște a degetului spre suprafața dorsală a lui sau la îndoirea și răsucirea degetului menționat.

Tot el, la 10.11.2014, în jurul orei 10¹⁵, încălcând grosolan ordinea publică, acționând cu un cinism și o obrăznicie deosebită, aflându-se în biroul Directorului Spitalului „Sfînta Treime” din mun. XXXXX, str. XXXXX XXXXX, XXXXX, a inițiat o ceartă cu Savin V., iar în urma unor replici intenționat i-a aplicat câteva lovituri cu pumnii și picioarele pe suprafața corpului *cauzându-i vătămări medii*.

Instanța a reținut că, inculpatul nu a recunoscut vinovăția și a declarat că Savin V. a ignorat să răspundă, a scos telefonul mobil și fără permisiunea celor care erau în birou a început să filmeze, apoi s-a năpustit asupra lui, lovindu-l cu pumnii peste cap.

Totodată, vinovăția inculpatului se dovedește prin probele cercetate în cadrul ședinței de judecată și anume:

- declarațiile părții vătămate Savin V. că inculpatul pe neașteptate s-a aruncat asupra s-a, l-a dat jos de pe picioare, l-a pus la pământ și a început să-l bată cu picioarele și cu mâinile;

- *raportul de constatare medico-legală nr. XXXXX din 11.11.2014*, potrivit căruia lui Savin V. i-au fost cauzate luxația falangii medii degetului III mâna dreaptă; echimoze la nivelul articulației cotului drept, degetul IV mâna stângă, edem al țesuturilor moi la nivelul articulației talo-crurală pe stânga, care puteau fi produse prin acțiunea traumatică a unui obiect contondent dur, posibil în timpul și circumstanțele indicate și condiționează dereglarea sănătății de lungă durată și în baza acestui criteriu, în comun, se califică ca vătămare medie; *raport de constatare medico-legală nr. XXXXX din 19.01.2015*, potrivit căruia lui Savin V. i-au fost cauzate fractura marginală cu deplasare a falangei distale degetului IV pe stânga, luxația degetului III mâna dreaptă, echimoze la nivelul articulației cotului drept, degetului IV mâna stângă; edem al țesuturilor moi la nivelul articulației talo-crurală pe stânga, care puteau fi cauzate în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect contondent dur, posibil în timpul și circumstanțele indicate, condiționează dereglarea sănătății de lungă durată, și în baza acestui criteriu, în comun, se califică ca vătămare medie; *raportul de expertiză medico-legală nr. XXXXX din 19.01.2015*, potrivit căruia lui Savin V. i-au fost cauzate fractura marginală cu deplasare a falangei distale degetului IV pe stânga, luxația degetului III mâna dreaptă, echimoze la nivelul articulației cotului drept, degetului IV

mâna stângă, edem al țesuturilor moi la nivelul articulației talo-crurală pe stânga, care puteau fi cauzate în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect contondent dur, posibil în timpul și circumstanțele indicate, condiționează dereglarea sănătății de lungă durată, și în baza acestui criteriu, în comun, se califică ca vătămare medie; **raportul de expertiză medico-legală nr. XXXXX din 11.02.2015**, potrivit căruia lui Savin V. i-au fost cauzate fractura marginală cu deplasare a falangei distale degetului IV pe stânga, luxația degetului III mâna dreaptă, echimoze la nivelul articulației cotului drept, degetului IV mâna stângă, edem al țesuturilor moi la nivelul articulației talo-crurală pe stânga, care puteau fi cauzate în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect contondent dur, posibil în timpul și circumstanțele indicate, condiționează dereglarea sănătății de lungă durată, și în baza acestui criteriu, în comun, se califică ca vătămare medie. Posibilitatea producerii leziunilor corporale în rezultatul loviturii sale cu mâna într-un corp contondent dur în ansamblu, se exclude; **raportul de expertiză medico-legală în comisie nr. XXXXX din 17.06.2016**, că în Raportul de constatare medico-legală nr. XXXXX de la 16.12.2014-19.01.2015 la Savin V. se constată, că la descrierea radiografiilor nr. XXXXX din 28.11.2014 și nr. 6268 din 12.12.2014 a ambelor mâini se depistează fractura marginală a bazei falangii distale a degetului IV mâna stângă cu deplasare. Cu scopul concretizării prezenței și vechimii fracturii marginale a falangei distale a degetului IV mâna stângă, au fost indicată efectuarea investigațiilor imagistice suplimentare - tomografia computerizată și radiografia ambelor mâini, din care urmează că la tomografia computerizată a mâinilor nr. 377 din 14.06.2016 s-a depistat (la nivelul fostei luxații), semne de artroză deformantă (st. 1- incipientă, după Kosinski N.S.) la nivelul articulației intrafalangiene medie și proximală a degetului III mâna dreaptă, iar semne despre fractura marginală a bazei falangei distale a degetului IV mâna stângă în concluzia specialistului nu sunt consemnate, la investigația radiologică repetată a ambelor mâini, efectuată pe data de 15.06.2016, în poziția identică celei din 28.11.2014 și 12.12.2014, se atestă în dinamică consolidarea fragmentului osos a falangii distale deget IV a mâinii stângi și artroză gr. I-II a articulației interfalangiene proximale a degetului III a mâinii drepte. Reieșind din datele Raportului de constatare medico-legală nr.5769 de la 11.11.2014, prezentă echimozei (culoare roșietică-violacee) pe falanga medie distală a degetului IV mâna stângă, apoi depistarea ulterioară a fracturii marginale a bazei falangei distale a degetului IV mâna stângă (radiografia nr. XXXXX din 28.11.2014), permite după aspectul morfologic al echimozei și imagistic despre vechimea fracturii să că ambele leziuni (echimoza și fractura) au putut fi cauzate în timpul și circumstanțele stabilite, în materialele cauzei penale. Absența acestei fracturi pe radiografiile anterioare, nr. XXXXX, nr. XXXXX, nr. XXXXX efectuate la 10.11.2014, se lămurește prin faptul că aceste imagini reprezintă numai degetele mâinii drepte, dar nu și a degetelor mâinii stângi. Unul dintre mecanismul de formare a fracturii marginale la degetul IV mâna stângă și a echimozei țesuturilor moi la acest nivel, a putut fi: lovirea directă în această regiune cu sau de obiect(e) contondent(e) dur(e); îndoirea forțată (peste limitele fiziologice) cu răsucire a falangii distale, în direcția suprafeței dorsale a degetului menționat. Alte leziuni, precum sunt, echimoza la nivelul cotului drept, suprafața posterioară (2,8x2,5 cm) și edemul țesuturilor moi la articulația talo-crurală stângă, suprafața laterală (4,2x3,5x0,4cm) au putut fi produse în rezultatul acțiunii traumatice prin mecanism de lovire cu un obiect(e) contondent(e) dur(e) inclusiv și la lovire de asemenea obiect(e), în circumstanțele stabilite (dosarul penal nr. 1-682/2016). Referitor luxației falangii medii deget III mâna dreaptă, ultima a putut fi cauzată ori în

urma îndoirii brusce a degetului spre suprafața dorsală a lui sau la îndoirea și răsucirea degetului menționat;

- procesul-verbal de audiere a expertului Corbu C., care a declarat în cadrul cercetării judecătorești că în baza documentației medicale a fost efectuată expertiza, adică în baza documentelor medicale dispuse de ordinator;

- procesul-verbal de audiere a specialistului Nalivaico N., care a declarat în cadrul cercetării judecătorești că a participat la examenul radiologic.

În același timp, **declarațiile martorilor Podoleanu A. și Zavatin G. date în cadrul cercetării judecătorești, instanța le apreciază critic**, deoarece vin în contradicție cu materialele cauzei și probele administrate, având scopul de a favoriza inculpatul și a defavoriza partea vătămată. Astfel, atât Podoleanu A. și Zavatin G. au declarat că primul a aplicat lovituri Savin V., în timp ce din înregistrarea video anexată la materialele cauzei penale, rezultă că Savin V. ținea în mână telefonul și îl filma pe Sinigur Ș. La un moment, imaginea din înregistrarea video dispare și se aude un zgomot. Este cert faptul că nu partea vătămată a aplicat lovitură propriului telefon, ci din imagini se vede cum inculpatul îndreaptă mâna către telefonul lui Savin V.

La caz, **s-a constatat existența unui concurs ideal de infracțiuni**, în sensul art. 33 alin. (4) Cod penal, astfel încât prin una și aceeași faptă inculpatul a atentat la două valori sociale ocrotite distinct de legea penală, prin ce a comis două infracțiuni diferite, și anume, infracțiunea prevăzută de art. 287 alin. (1) Cod penal, după semnele calificative: huliganismul, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor **sau de amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe, de opunerea de rezistență violentă reprezentanților autorităților sau altor persoane care curmă actele huliganice, precum și acțiunile care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-un cinism sau obrăznicie deosebită.**

Totodată, în rezultatul acestei fapte, părții vătămate i-a fost provocată vătămarea intenționată medie a integrității corporale, faptă care cade sub incidența prevederilor art. 152 alin. (1) Cod penal, după semnele calificative: vătămarea intenționată medie a integrității corporale sau a sănătății, care nu este periculoasă pentru viață și nu a provocat urmările prevăzute la art. 151, dar care a fost urmată fie de dereglarea îndelungată a sănătății, **fie de o pierdere considerabilă și stabilă a mai puțin de o treime din capacitatea de muncă.**

Din aceste considerente, organul de urmărire penală nu a individualizat și selectat probele care confirmă comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (1) Cod penal de cele care confirmă comiterea infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (1) Cod penal.

În același timp, conform art. 60 alin. (1) lit. b) Cod penal, persoana se liberează de răspundere penală dacă au expirat 5 ani de la săvârșirea unei infracțiuni mai puțin grave.

Reieșind din faptul că infracțiunile au fost comise de către Sinigur Ș. la 10.11.2014, la data pronunțării sentinței termenul de prescripție de atragere la răspundere penală a inculpatului pe ambele componente de infracțiune incriminate acestuia, a expirat.

Astfel, Sinigur Ș. urmează a fi **recunoscut vinovat** de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 152 alin. (1) și 287 alin. (1) Cod penal, **liberare de răspundere penală** în legătură cu intervenirea prescripției de tragere la răspundere penală.

3. Avocata Iovu Tatiana a declarat apel, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri prin care Sinigur Ș. să fie achitat pe art. 152 alin. (1) și 287 alin. (1) Cod penal, din motiv că lipsesc elementele constitutive ale infracțiunii.

Apelanta a invocat că, hotărârea instanței inferioare este ambiguă, neclară, cu aprecierea eronată a circumstanțelor de fapt și aplicarea incorectă a celor de drept.

Prima instanța nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate de partea apărării în dezbateri, nu a dat răspuns la argumentele apărării cu referire la lipsa laturii obiective și subiective a infracțiunilor imputate, ineficiența și caracterul tendențios al urmăririi penale, lipsa credibilității probelor acuzării, care constituie obiectul examinării, lipsa faptei prejudiciabile, administrarea ilegală a probelor prin încălcarea prevederilor art. 157 și 158 Cod de procedură penală.

Instanța nu a supus aprecierii dacă vătămările stabilite prin concluziile raportului medico-legal nr. XXXXX din 03.02.2015, potrivit cărora lui Savin V. i-au fost stabilite vătămări medii, puteau sau nu interveni în rezultatul acțiunilor de aplicare a loviturilor lui Sinigur Ș. și de asemenea, fără a supune aprecierii și concluziile din raportul de expertiză medico-legală nr. 3020/D din 04.12.2014, potrivit cărora la inculpat la fel au fost depistate vătămări corporale neînsemnate în formă de excoriații ie suprafața dorsală a mâinii stângi.

De fapt, nu s-a demonstrat în cadrul cercetării judecătorești legătura cauzală între pretinsele acțiuni culpabile ale inculpatului și pretinsele vătămări corporale a lui Savin V., și că acestea s-au produs ca urmare a intenției și acțiunilor directe a inculpatului.

3.1. La 31.12.2019, avocata Iovu Tatiana a declarat apel suplimentar, în numele inculpatului (*f.d.* 35).

Apelanta a invocat că, instanța de judecată nu a dat un răspuns asupra lacunelor cu referire la neclaritatea învinuirii, acuzatorul nu a identificat concret prin care acțiuni ale lui Singur Ș. s-ar individualiza latura obiectivă a infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (1) Cod penal și latura obiectivă a infracțiunii prevăzută de art. 287 alin. (1) Cod penal.

Ori, aceleași acțiuni acuzatorul de stat le atribuie atât infracțiunii de vătămare intenționată medie a integrității corporale sau a sănătății, cât și infracțiunii de huliganism.

Declarațiile martorilor Zavatin G. și Podoleanu E. sunt probe directe, are au o pondere mult mai mare față de celelalte probe.

Faptul invocat de partea vătămată că Sinigur Ș. la dat jos și l-a lovit cu mâinile și picioarele, nu sunt confirmate prin careva probe, ba mai mult, aceste sunt combătute de martorii oculari Podoleanu E. și Zavatin G. Alte probe administrate, atestă doar anumite consecințe, nu neapărat produse în circumstanțele descrise de Savin V.

Acuzatorul de stat, nu a confirmat prin niciun mijloc de probă că vătămările stabilite prin concluziile raportului medico-legal nr. XXXXX din 21.11.2014 și raportului medico-legal nr. XXXXX din 03.02.2015, potrivit cărora lui Savin V. i-au fost stabilite vătămări medii, au intervenit anume în rezultatul acțiunilor de aplicare a loviturilor lui Sinigur Ș. Or, în condițiile în care Savin V. a lovit în Sinigur Ș., fapt constatat în cadrul cercetării judecătorești nu este exclus că pretinsele vătămări să fi fost produse ca urmare a respectivelor lovituri. Prin urmare, nu s-a probat și constatat legătura cauzală între acțiunile lui Sinigur Ș. și pretinsa luxație a degetului III mâna dreaptă sau a fracturii degetului IV mâna stângă a lui Savin V.

De asemenea, în condițiile în care Savin V. a părăsit locul incidentului și nu a solicitat imediat ajutor medical, deși conflictul a avut loc într-o instituție medicală nu

este exclus, că pretinsele vătămări să fi fost produse în alte circumstanțe decât cele din ora 10¹⁵, în biroul Directorului Spitalului "Sfânta Treime" din mun. XXXXX, str. XXXXX XXXXX, XXXXX.

Totodată rapoartele de expertize medico-legale cu nr. XXXXX din 28.01.2014 și 102/D 06.02.2015 au fost întocmite contrar prevederilor procesual penale, fapt constatat prin încheierea Judecătorei Chișinău din 02.03.2016 prin care s-a dispus efectuarea unei expertize medico-legale în comisie cu includerea specialiștilor traumatolog și radiolog.

Concluziile în rapoartele de expertiză medico-legale cu nr. XXXXX din 28.01.2014 și XXXXX din 06.02.2015 sunt bazate pe rapoartele de constatare medico-legală nr. XXXXX din 11.11.2014, nr. XXXXX din 08.12.2014 și nr. XXXXX din 16.12.2014, care au fost efectuate contrar prevederilor art. 144 și 145 Cod de procedură penală. Or, expertizele în cauză nu au fost dispuse de către organul de urmărire penală prin ordonanța în cadrul cauzei penale, dar au fost efectuate de către experți la solicitarea personală a lui Savin V., fără ca experții să fie preîntâmpinați de răspundere penală.

Este relevant că, la momentul efectuării rapoartelor de expertiză nr. XXXXX din 08.12.2014 și nr. XXXXX din 16.12.2014, cauza penală era pornită, prin urmare nu este clar în ce mod au ajuns la materialele cauzei penale rapoartele de expertiză a lui Savin V., în condițiile în care nu există o cerere a acestuia privind efectuarea expertizelor sau anexarea la materialele cauzei, nu există un proces-verbal de ridicare a acestora de la Savin V., or, potrivit art. 157 Cod de procedură penală mijloacele materiale de probă se anexează prin ordonanța organului de urmărire penală

Prin urmare, se atestă că la formularea concluziilor în rapoartele de expertiză medico-legale cu nr. XXXXX din 28.01.2014 și XXXXX din 06.02.2015 nu sunt anexate și nu au fost prezentate originalele documentelor medicale care să conțină informația cu referire la caracterul traumei, evaluarea clinică a traumei, având în vedere că pretinsele expertize au fost efectuate în diferite perioade de timp.

Astfel, în condițiile în care concluziile în rapoartele de expertiză medico-legale cu nr. XXXXX din 28.01.2014 și XXXXX din 06.02.2015 au fost formulate în baza rapoartele de constatare medico-legală nr. XXXXX din 11.11.2014, nr. XXXXX din 08.12.2014 și nr. XXXXX din 16.12.2014, care au fost administrate în afara procesului penal, cu abateri de la prevederile procesual penale, experții nu au fost preîntâmpinați de răspundere penală, fără să fie anexată și verificată autenticitatea documentației medicale, acestea sunt viciate de drept și urmează a fi declarate nule în temeiul art. 251 Cod de procedură penală.

Prin urmare, rapoartele de expertiză medico-legale cu nr. XXXXX din 28.01.2014 și XXXXX din 06.02.2015 sunt lovite de nulitate, atât ca efect subsecvent, cât și prin aplicarea regulii fructului pomului otrăvit, potrivit căruia proba se recunoaște ca inadmisibilă dacă a fost obținută în baza altei probe, administrate cu încălcarea prevederilor legale.

Deși, prin încheierea Judecătorei Chișinău din 02.03.2016 s-au constatat deficiențe în efectuarea expertizelor medico-legale, la întocmirea raportului de expertiză medico-legală nr. XXXXX din 17.06.2016 instituția în sarcina căreia a fost pusă efectuarea expertizei (Centrul de Medicină Legală) nu a ținut cont de indicațiile instanței și nu a executat în mod corespunzător încheierea instanței de judecată fiind încălcată ordinea procesuală de efectuare a expertizei judiciare stabilită de instanța de judecată.

Prin urmare, divergențele stabilite de către instanța de judecată nu au fost înlăturate, or, la efectuarea expertizei nu a fost formată comisia de experți în modul stabilit în încheierea judecătorească, în comisia de experți nu au fost incluși specialiști traumatolog și radiolog.

Concluziile experților nu sunt clare și sunt contradictorii. Instanța a dispus efectuarea radiografiei tomografice în prezența lui Sinigur Ș. și apărătorului său care trebuia pusă la baza cercetării experților. Pe când experții și-au bazat concluziile pe o tomografie și radiologie efectuată și prezentată unipersonal de Savin V. Investigația radiologică este în contradicție cu tomografia computerizată, fapt ce a determinat concluzii contradictorii.

Astfel, există un cumul de circumstanțe care pun la îndoială existența pretensei fracturi la degetul IV mâna stângă, or, acuzatorul de stat nu a prezentat careva probe legale, pertinente și concludente, în măsura în care să înlătore orice dubiu.

În ipoteza în care ar exista fractură la degetul IV mâna stângă la Savin V., nu s-a confirmat că aceasta s-ar fi produs la 10.11.2014, ora 10¹⁵ ca urmare a acțiunilor lui Sinigur Ș.

Astfel, nu este exclus faptul că pretinsa luxație s-ar fi format anume în rezultatul forței de acțiune și loviturilor produse însuși de către Savin V. prin lovirea în Sinigur Ș. și oprite cu mâinile prin blocaj ori în alte circumstanțe, ținând cont de faptul că Savin V. a părăsit locul incidentului.

Instanța de judecată în mod neîntemeiat a reținut în calitate de probă înregistrarea video de pe un CD anexat la materialele cauzei, apreciind ca o probă în confirmarea pretensei vinovății a lui Sinigur Ș.

În primul rând, acuzatorul de stat a indicat în lista probelor în calitate de probă procesul verbal de ridicare din 04.12.2014 a CD 700 MB, model „Intenso” și procesul verbal de examinare a obiectului din 12.01.2015, dar nu înregistrarea video propriu zis, nefiind inclusă în lista probelor înregistrarea video de pe pretinsul CD ca și corp delict.

Astfel, instanța a depășit limita examinării învinuirii și a pus la baza sentinței de condamnare o înregistrare video, care nu a fost prezentată în calitate de probă de acuzatorul de stat.

Deși a fost ridicat CD 700 MB, model „Intenso” de la Savin V., acesta nu a fost recunoscut prin ordonanță sau încheierea instanței de judecată în calitate de corp delict și anexat la materialele cauzei penale, cu respectarea prevederilor art. 158 Cod de procedură penală, cu sigilarea lui corespunzătoare, astfel încât să fie exclusă orice posibilitate de manipulare, trucare sau modificare.

Potrivit art. 93 alin. (3) Cod de procedură penală, elementele de fapt pot fi folosite în procesul penal ca probe dacă ele au fost dobândite de organele de control de stat, organul de urmărire penală, de organul de constatare sau de altă parte în proces, cu respectarea prevederilor prezentului cod.

În condițiile în care, pretensele imagini video țin de viața privată a persoanelor înregistrate și atentează la drepturile și libertățile persoanei, pentru a fi admise ca probe instanța urma să verifice respectarea prevederilor procesual penale.

Astfel, înregistrările video și de imagini au fost efectuate de către o persoană care nu avea dreptul să le efectueze, or potrivit art. 132¹⁰ Cod de procedură penală, înregistrările de imagini se efectuează în condițiile și în modalitățile de interceptare și înregistrare a comunicărilor revăzute la art. 132⁸ și 132⁹, care se aplică în mod corespunzător.

Nici aceste prevederi legale nu au fost respectate, având în vedere că Savin V. nu este o persoană oficială, care era în drept să efectueze înregistrări video privind alte persoane.

Cu atât mai mult, acuzatorul de stat nu a prezentat probe privind autenticitatea înregistrării video, când a fost efectuată, de pe care dispozitiv s-a efectuat înregistrarea, care sunt caracteristicile tehnice a acestuia, dacă respectivul dispozitiv era certificat metrologic, prin care mijloace a avut loc transcrierea sau copierea pe CD.

Prin urmare codul de procedură penală conține reglementări clare cu referire la administrarea ca probe a înregistrărilor audio sau video, fotografiile, însă nu au fost respectate de către organul de urmărire penală, iar instanța printr-o argumentare generalizată și populistă le-a ”corectat” în detrimentul persoanei acuzate.

Totodată, instanța nu s-a referit în nici un mod la argumentul părții apărării de privind calificarea incorectă a pretinselor fapte și încadrarea lor juridică, care a dus la înaintarea în mod ilegal a învinuirii în baza art. 287 alin. (1) Cod penal.

3.2. Au declarat apel și avocatul Găină Valentin cu partea vătămată Savin Vladislav, solicitând casarea sentinței în latura civilă și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie admise solicitările referitoare la încasarea venitului ratat, sub formă de premiu, în sumă de 6750 lei și încasarea prejudiciului moral în mărime de 50.000 lei sau în sumă minimă de 16480,63 lei ($1866,63+7864+6750=16.480,63$)

Apelanții au invocat că, neachitarea premiului în timpul aflării părții vătămate în concediul medical a fost o consecință după incident, fiind utilizată ca o pârghie de a influența asupra vice-directorului Savin V. de a demisiona din funcția deținută. Deoarece nu a dorit să demisioneze, la 27.01.2015, acesta a fost concediat.

Acțiunile ilegale ale inculpatului au creat părții vătămate de la 10.11.2014 până în prezent un disconfort și un stres moral-psihic, suferințe psihice și fizice estimate în sumă de 50.000 lei.

Dacă instanța de apel, v-a considera ca că prejudiciul moral urmează a fi identic prejudiciului material dispus spre încasare, atunci suma minimă a acestuia după dispunerea încasării venitului ratat (premiului în sumă de 6750 lei), trebuie să constituie suma minimă de 16.480,63 lei ($1866,63+7864+ 6750$).

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 septembrie 2021, apelul avocatului Găină V. și părții vătămate Savin V., a fost respins, ca nefondat.

Apelul avocatei Iovu Tatiana a fost admis, casată parțial sentința și pronunțată o nouă hotărâre.

Procesul penal în privința lui Sinigur Ștefan, învinuit în baza art. 287 alin. (1) Cod penal, a fost încetat, deoarece fapta constituie contravenție.

Sinigur Ștefan a fost liberat de răspundere contravențională în baza art. 354 Cod Contravențional din motivul expirării prescripției răspunderii contravenționale.

În rest, sentința a fost menținută.

Instanța de apel a statuat că, nu este admisibilă aplicarea răspunderii, în baza art. 152 și 287 Cod penal, or, principiul non bis in idem, interzice tragerea, de două ori, la răspundere penală și sancționare pentru aceeași faptă, în cazurile de acest gen, la caz, infracțiunile imputate inculpatului au fost comise în același interval de timp, iar violența enunțată reprezintă aceiași faptă, iar ținând cont că, conform rapoartelor de expertiză părții vătămate i-au fost comise vătămări corporale medii, acțiunile inculpatului urmează a fi încadrate juridic în baza art. 152 alin. (1) Cod penal și art. 354 Cod contravențional, relevantă fiind și decizia Curții Supreme de Justiție nr. 4-1ril-1/2020 din 17.12.2020, privind examinarea recursului în interesul legii, despre

unificarea practicii judiciare, privind calificarea acțiunilor de încălcare a ordinii publice (art. 287), însoțite de violență soldată cu vătămarea medie (art. 152 Cod penal).

Astfel, *se constată* că, Sinigur Ș. la **10.11.2014, în jurul orei 10¹⁵**, aflându-se în biroul Directorului Spitalului „Sfinta Treime” din mun. XXXXX, str. XXXXX XXXXX, XXXXX, acostându-l jignitor în loc public pe Savin V., în urma unor replici intenționat *i-a aplicat câteva lovituri cu pumnii pe suprafața corpului cauzându-i vătămări medii*.

Prin acțiunile sale, Sinigur Ș. a comis contravenția prevăzută de art. 354 Cod contravențional după indicii calificativi: huliganismul nu prea grav, adică acostarea jignitoare în locuri publice a persoanei fizice.

Instanța de apel a statuat că, vinovăția lui Sinigur Ș. *în comiterea contravenției prevăzute de art. 354 Cod contravențional*, a fost confirmată printr-un șir de probe administrate în cadrul cercetării judecătorești și verificate în instanța de apel, cum ar fi: rapoartele de constatare medico-legală nr. XXXXX din 11.11.2014, de constatare medico-legală nr. XXXXX din 19.01.2015, de expertiză medico-legală nr. XXXXX din 19.01.2015, de expertiză medico-legală nr. XXXXX din 11.02.2015, de expertiză medico-legală în comisie nr. XXXXX din 17.06.2016, potrivit căror lui Savin V. i-au fost cauzate *vătămare medie, declarațiile martorilor Podoleanu E. și Zavatin G.*

De asemenea, instanța de fond a argumentat deplin poziția în partea infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (2) Cod penal.

Ori, se reține că, inculpatul Sinigur Ș., la **10.11.2014, orele 10¹⁵**, aflându-se în biroul Directorului Spitalului „Sfinta Treime” din mun. XXXXX, str. XXXXX XXXXX, XXXXX, a inițiat o ceartă cu Savin Vladislav, iar în urma unor replici intenționat i-a aplicat câteva lovituri cu pumnii și picioarele pe suprafața corpului. În rezultatul violenței fizice aplicate de către Sinigur Ș. în privința lui Savin V., conform *raportului de expertiză medico-legală nr. XXXXX din 03.02.2015*, i-au fost cauzate: „fractură marginală cu deplasare a falangei distale degetului IV pe stânga; luxația degetului III mâna dreaptă; echimoze la nivelul articulației talo-crurală pe stânga, care puteau fi cauzate în rezultatul acțiunilor traumatice a unui obiect contodont dur, posibil în timpul și circumstanțele indicate, condiționează dereglarea sănătății de lungă durată, și în baza acestui criteriu, în comun, se califică ca *vătămare medie*”. La fel, conform concluziilor *Raportului de expertiză medico-legală în comisie nr. XXXXX din 17 iunie 2016*, unul dintre mecanismul de formare a fracturii marginale la degetul IV mâna stângă și a echimozei țesuturilor moi la acest nivel, a putut fi: lovirea directă în această regiune cu sau de obiect(e) contodont(e) dur(e); îndoirea forțată (peste limitele fiziologice) cu răsucire a falangii distale, în direcția suprafeței dorsale a degetului menționat. Alte leziuni, precum sunt, echimoza la nivelul cotului drept, suprafața posterioară (2,8x2,5 cm) și edemul țesuturilor moi la articulația talo-crurală stângă, suprafața laterală (4,2x3,5x0,4cm) au putut fi produse în rezultatul acțiunii traumatice prin mecanism de lovire cu un obiect(e) contodont(e) dur(e) inclusiv și la lovire de asemenea obiect(e), în circumstanțele stabilite. Referitor luxației falangii medii deget III mâna dreaptă, ultima a putut fi cauzată ori în urma îndoirii brusce a degetului spre suprafața dorsală a lui sau la îndoirea și răsucirea degetului menționat.

Prin acțiunile sale intenționate, Sinigur Ș. a comis infracțiunea prevăzută de art. 152 alin. (1) Cod penal, cu semnele calificative: vătămarea intenționată medie a integrității corporale sau a sănătății, adică vătămarea intenționată medie a integrității corporale sau a sănătății, care nu este periculoasă pentru viață și nu a provocat urmările

prevăzute de art. 151 Cod penal, dar care a fost urmată de o dereglare îndelungată a sănătății.

Totodată, instanța de fond a argumentat deplin poziția adoptată în partea acțiunii civile înaintate de partea vătămată Savin V., prin urmare cererea de apel înaintată de avocatul Găina V., în interesele părții vătămate Savin V., privind încasarea venitului ratat (sub formă de premiu), în sumă de 6750 lei și a prejudiciului moral în mărime de 50.000 lei sau în sumă minimă de 16.480,63 lei ($1866,63+7864+6750=16480,63$), este neîntemeiată și urmează a fi respinsă.

5. Avocata Iovu Tatiana și inculpatul au declarat recurs ordinar, solicitând casarea hotărârilor adoptate și pronunțarea unei noi hotărâri prin care ultimul să fie achitat pe art. 152 alin. (1) și 287 alin. (1) Cod penal, din motivul lipsei elementelor constitutive ale infracțiunii.

Recurenții au invocat că, hotărârile instanțelor inferioare nu conțin niciun element de raționament juridic apt să conducă la concluzia examinării efective în fapt și în drept a cauzei, fiind neclare, cu aprecierea eronată a circumstanțelor de fapt și aplicarea incorectă a celor de drept.

Instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate de partea apărării, nu a dat răspuns la argumentele cu referire la lipsa laturii obiective și subiective a infracțiunilor imputate, ineficiența și caracterul tendențios al urmăririi penale, lipsa credibilității probelor acuzării, care constituie obiectul examinării, lipsa faptei prejudiciabile, administrarea ilegală a probelor prin încălcarea prevederilor art. 157 și 158 Cod de procedură penală, nu a clarificat argumentele privind lipsa legăturii cauzale între acțiunile inculpatului și pretinsele consecințe, reflectate în rapoartele de expertiză.

Toate aceste elemente sunt de natură a indica lipsa unei judecăți efective a cauzei, iar această situație creează o restrângere disproporționată a dreptului la un proces echitabil.

Instanțele nu au supus aprecierii dacă vătămările stabilite prin concluziile raportului medico-legal nr. XXXXX din 03.02.2015, potrivit cărora lui Savin V. au fost stabilite vătămări medii, puteau sau nu interveni în rezultatul acțiunilor de aplicare a loviturilor lui Sinigur Ș. și de asemenea, nu au supus aprecierii și concluziile raportul de expertiză medico-legală nr. 3020/D din 04.12.2014, potrivit cărora la inculpat la fel au fost depistate vătămări corporale neînsemnate în formă de excoriații pe suprafața dorsală a mâinii stângi.

De fapt, nu s-a demonstrat legătura cauzală între pretinsele acțiuni culpabile a lui Sinigur Ș. și pretinsele vătămări corporale a lui Savin V. și că acestea s-au produs ca urmare a intenției și acțiunilor directe a lui Sinigur Ș., în condițiile în care ar fi a fost agresat de către Savin V.

Instanțele au omis să analizeze riguros toate circumstanțele cauzei, comportamentul și acțiunile fiecărui participant la altercația care au avut loc la 10.11.2014, ora 10¹⁵, în biroul Directorului Spitalului "Sfânta Treime" din mun. XXXXX, str. XXXXX XXXXX, XXXXX, precum și legătura cauzală între acțiunile fiecăreia și pretinsele consecințe,

Din declarațiile martorilor Zavatin G. și Podoleanu E. se atestă că cel care a cerut să fie chemată poliția este anume Sinigur Ș., la materialele cauzei, este dovada faptului că ultimul a sesizat organele de drept și anume înștiințarea "903" din (f.d. 22), raportul organului de poliție din 10.11.2014 (f.d. 24), cererea dlui Sinigur Ș. privind tragerea la răspundere a lui Savin V. (f.d. 26), iar prin încheierile judecătorului de instrucție din

26.02.2018 și 20.09.2019, s-a constatat ineficiența în efectuarea anchetei. Faptul că organul de urmărire penală nu a investigat și examinat în cadrul acestui proces acțiunile lui Savin V., denotă o abordare selectivă și o poziție preconcepută, aspecte omise de instanțele inferioare.

Faptul că investigația a fost inechitabilă în raport cu Sinigur Ș. s-a constatat prin încheierile Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, din 26.02.2018 și 20.09.2019, prin care instanțele de judecată au constatat că investigația organului de urmărire penală este superficială și defectuoasă, iar acțiunile lui Savin V. nu a fost supuse aprecierii juridice nici prin prisma elementelor infracțiunii de huliganism, nici ale unei contravenții care atenuază la normele care asigură ordinea publică și sănătatea persoanei.

Declarațiile martorilor Zavatin G. și Podoleanu E. sunt probe directe, care au o pondere mult mai mare față de celelalte probe, care sunt probe indirecte.

Instanța de apel nu a dat răspuns asupra criticilor privind legalitatea rapoartelor de expertiză medico-legale cu nr. XXXXX din 28.01.2014 și XXXXX 06.02.2015, care au fost întocmite contrar prevederilor procesual penale, fapt constatat prin încheierea Judecătorei Chișinău din 02.03.2016 prin care s-a dispus efectuarea unei expertize medico-legale în comisie cu includerea specialiștilor traumatolog și radiolog.

Concluziile în rapoartele de expertiză medico-legale cu nr. XXXXX din și XXXXX din 06.02.2015 sunt bazate pe rapoartele de constatare medico-legală nr. XXXXX din 11.11.2014, nr. XXXXX din 08.12.2014 și nr. XXXXX din 16.12.2014, care au fost efectuate contrar prevederilor art. 144 și 145 Cod de procedură penală. Or, expertizele în cauză nu au fost dispuse de către organul de urmărire penală prin ordonanța în cadrul cauzei penale, dar au fost efectuate de către experți la solicitarea personală a lui Savin V., fără ca experții să fie preîntâmpinați de răspundere penală.

Prin urmare, rapoartele de expertiză medico-legale cu nr. XXXXX din 28.01.2014 și nr. XXXXX din 06.02.2015, sunt lovite de nulitate, atât ca efect subsecvent, cât și prin aplicarea regulii fructului pomului otrăvit, potrivit căruia proba se recunoaște ca inadmisibilă dacă a fost obținută în baza altei probe, administrate cu încălcarea prevederilor legale. Pentru a constata dacă probele reprezintă fructul pomului otrăvit, judecătorul urma să examineze faptele ce rezultă din administrarea inițială a probelor și acumularea ulterioară de probe.

Instanța de apel nu a examinat aceste argumente, deși sunt importante în condițiile în care respectivele rapoarte de expertiză stau la baza condamnării lui Sinigur Ș.

Deși, prin încheierea Judecătorei Chișinău din 02.03.2016 s-au constatat deficiențe în efectuarea expertizelor medico-legale, la întocmirea raportului de expertiză medico-legală nr. XXXXX din 17.06.2016 instituția în sarcina căreia a fost pusă efectuarea expertizei (Centrul de Medicină Legală), nu a ținut cont de indicațiile instanței și nu a executat în mod corespunzător încheierea instanței de judecată fiind încălcată ordinea procesuală de efectuare a expertizei judiciare stabilită de instanța de judecată.

Instanța de apel nu a analizat aceste circumstanțe, or rapoartele de expertiză nu au forță probantă prestabilită, dar urmau a fi analizate prin prisma celorlalte probe administrate. Or, atât din declarațiile expertului Corbu C., cât și a specialistului Nalivaico N. s-au stabilit mai multe deficiențe în realizarea acestora și contradicții, care nu au fost înlăturate prin raportul de expertiză medico-legală nr. XXXXX din 17.06.2016.

Instanțele de judecată în mod neîntemeiat au reținut în calitate de probă înregistrarea video de pe un CD anexat la materialele cauzei, apreciind ca o probă în confirmarea pretensei vinovății a lui Sinigur Ș.

În primul rând, acuzatorul de stat a indicat în lista probelor în calitate de probă procesul-verbal de ridicare din 04.12.2014 a CD-lui 700 MB, model „Intenso” și procesul-verbal de examinare a obiectului din 12.01.2015, dar nu înregistrarea video propriu zis, nefiind inclusă în lista probelor înregistrarea video de pe pretinsul CD ca și corp delict.

Astfel, instanțele au depășit limita examinării învinuirii și a pus la baza sentinței de condamnare o înregistrare video, care nu a fost prezentată în calitate de probă de acuzatorul de stat.

Deși a fost ridicat CD-ul 700 MB, model „Intenso” de la Savin V., acesta nu a fost recunoscut prin ordonanță sau încheierea instanței de judecată în calitate de corp delict și anexat la materialele cauzei penale, cu respectarea prevederilor art. 158 Cod de procedură penală, cu sigilarea lui corespunzătoare, astfel încât să fie exclusă orice posibilitate de manipulare, trucare sau modificare.

Astfel, ridicarea înregistrării video din dispozitiv și stocarea acesteia pe un purtător de informație pe CD, a fost făcută de o persoană care nu este în drept să efectueze acțiuni procesuale într-un proces penal, fapt pentru care pune la îndoială veridicitatea imaginii video, or în condițiile în care de către organul de urmărire penală nu au fost întreprinse măsuri procesuale de verificare, consemnare, sigilare și păstrare conform art. 131 alin. (5) Cod de procedură penală, nu este exclusă modificarea, trucarea sau manipularea pretensei înregistrării video.

Soluția privind vinovăția lui Sinigur Ș. este neîntemeiată întrucât nu a fost înlăturat orice dubiu în fapta incriminată, nu s-a confirmat prin probe că vătămrile medii în privința lui Savin V. au intervenit anume în rezultatul acțiunilor inculpatului și că acesta ar fi avut un comportament agresiv, fapt ce a dus la încălcarea principiului prezumției nevinovăției, fiind un drept fundamental garantat de art. 6§2 CoEDO.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 8) Cod de procedură penală, că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, nu au fost întrunite elementele infracțiunii.

6. Judecând recursul ordinar pe baza materialului din dosarul cauzei și argumentelor invocate, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, inclusiv în temeiul când hotărârea atacată nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, acesta este expus neclar.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Sub acest aspect, Colegiul penal lărgit atestă că instanțele de fond și de apel au comis următoarele erori de drept.

În primul rând, potrivit art. 384 alin. (3) Cod de procedură penală, sentința instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată. Conform art. 325 alin. (1) Cod de procedură penală, judecarea cauzei se efectuează numai în limitele

învinuirii formulate în rechizitoriu. Potrivit art. 101 alin. (1) și (4) Cod de procedură penală, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concluziei, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor. Instanța de judecată este obligată să motiveze în hotărâre admisibilitatea sau inadmisibilitatea tuturor probelor administrate. Potrivit art. 394 alin. (1) pct. 1), 2), 5) Cod de procedură penală, partea descriptivă a sentinței de condamnare trebuie să cuprindă descrierea faptei criminale, considerată ca fiind dovedită, probele pe care se întemeiază concluziile instanței de judecată și motivele pentru care instanța a respins alte probe, încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului. În corespundere cu art. 113 alin. (1) Cod penal, se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componentei infracțiunii, prevăzute de norma penală. Conform art. 60 alin. (1) Cod penal, persoana se liberează de răspundere penală dacă din ziua **săvârșirii infracțiunii** a expirat termenul de prescripție. Potrivit art. 8 alin. (1) Cod de procedură penală, persoana acuzată de săvârșirea unei infracțiuni este prezumată nevinovată atâta timp cât vinovăția sa nu-i va fi dovedită și constatată printr-o **hotărâre judecătorească de condamnare definitivă**. Potrivit art. 389 alin. (1), (4) pct. 3), (6) Cod de procedură penală, **sentința de condamnare se adoptă numai în condiția în care, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată** prin ansamblul de probe cercetate de instanța de judecată. **Sentința de condamnare se adoptă cu liberarea de pedeapsă în cazul expirării termenului de prescripție**. La adoptarea sentinței **de condamnare cu liberarea de pedeapsă**, instanța argumentează în baza căror temeieri, prevăzute de Codul penal, adoptă sentința dată. Potrivit art. 394 alin. (1) pct. 1), 2), 4) Cod de procedură penală, partea descriptivă a sentinței de condamnare trebuie să cuprindă descrierea faptei criminale, considerată ca fiind dovedită, probele pe care se întemeiază concluziile instanței de judecată și motivele pentru care instanța a respins alte probe. În corespundere cu art. 395 alin. (1) pct. 2) și 3) Cod de procedură penală, în dispozitivul sentinței de condamnare trebuie să fie arătate **constatarea că inculpatul este vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de legea penală**, categoria și mărimea pedepsei aplicate inculpatului. În caz dacă instanța îl găsește pe inculpat vinovat, **dar îl liberează de pedeapsă** pe baza prevederilor respective ale Codului penal, ea este datoare să menționeze aceasta în dispozitivul sentinței.

Conform jurisprudenței naționale, sentința trebuie să corespundă atât după formă, cât și după conținut cerințelor art. 384-397 Cod de procedură penală. Sentința se expune în mod consecvent, astfel ca noua situație să decurgă din cea anterioară și să aibă legătură logică cu ea, excluzându-se folosirea formulărilor inexacte (*Hotărârea Plenumului CSJ nr. 22 din 12.12.2005 privind sentința judecătorească, pct. 3.*). În sensul art. 287 Cod penal, prin „violență” se înțelege violența soldată cu vătămarea ușoară a integrității corporale sau a sănătății, fie cu vătămare neînsemnată, care nu presupun nici dereglarea de scurtă durată a sănătății, nici pierderea neînsemnată și stabilă a capacității de muncă. Vătămarea intenționată medie a integrității corporale sau a sănătății poate să reprezinte violența, care este aplicată tocmai în legătură cu încălcarea grosolană a ordinii publice, în acest caz, calificarea trebuie făcută în temeiul art. 152 Cod penal și art. 354 Cod contravențional (*Huliganismul nu prea grav*). În cazuri de acest gen, nu este admisibilă aplicarea răspunderii în baza 152 și art. 287 Cod penal. Ori, principiul de neadmitere a sancționării duble a aceleiași fapte interzice tragerea de două ori la răspundere penală pentru aceeași faptă, în cazurile de acest gen, violența este cea, pe care o desemnăm

prin sintagma „aceeași faptă”. Doar în cazul în care infracțiunea de huliganism este urmată de infracțiunea de vătămarea intenționată medie a integrității corporale ori a sănătății, cele săvârșite se vor încadra în baza concursului real de infracțiuni, iar calificarea se va face conform art. 287 și art. 152 Cod penal (*Hotărârea Plenului CSJ nr. 4 din 19.06.2006 Cu privire la practica judiciară în cauzele penale despre huliganism, pct.3., 10.4.*).

Însă, instanța de fond a omis prescripțiile de drept nominalizate, deoarece, conform descriptivului și dispozitivului deciziei contestate (*pct. 1., 2. din decizie*):

a) a depășit limitele învinuirii ori, asemenea împrejurări constatate în fapta comisă cum ar fi că: *„...La fel, conform concluziilor Raportului de expertiză medico-legală în comisie nr. XXXXX din 17.06.2016, unul dintre mecanismul de formare a fracturii marginale la degetul IV mâna stângă și a echimozei țesuturilor moi la acest nivel, a putut fi: lovirea directă în această regiune cu sau de obiect(e) contondent(e) dur(e); îndoirea forțată (peste limitele fiziologice) cu răsucire a falangei distale, în direcția suprafeței dorsale a degetului menționat. Alte leziuni, precum sunt, echimoza la nivelul cotului drept, suprafața posterioară (2,8x2,5 cm) și edemul țesuturilor moi la articulația talo-crurală stângă, suprafața laterală (4,2x3,5x0,4cm) au putut fi produse în rezultatul acțiunii traumatice prin mecanism de lovire cu un obiect(e) contondent(e) dur(e) inclusiv și la lovire de asemenea obiect(e), în circumstanțele stabilite. Referitor luxației falangii medii deget III mâna dreaptă, ultima a putut fi cauzată ori în urma îndoirii bruște a degetului spre suprafața dorsală a lui sau la îndoirea și răsucirea degetului menționat...”,* nu se regăsește în învinuirea formulată inculpatului prin rechizitoriu.

Mai mult, a încadrat acțiunile inculpatului pe art. 151 alin. (1) Cod penal și conform calificativului: *„...fie de o pierdere considerabilă și stabilă a mai puțin de o treime din capacitatea de muncă...”,* care la fel nu i-a fost incriminat ultimului prin rechizitoriu.

Totodată, calificativele imputate inculpatului pe art. 287 alin. (1) Cod penal: *„...sau de amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe, de opunerea de rezistență violentă reprezentanților autorităților sau altor persoane care curmă actele huliganice, precum și acțiunile care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-un cinism sau obrăznicie deosebită...”,* nu se regăsesc în fapta infracțională descrisă ca fiind dovedită, lipsind și invocarea unor concrete acțiuni ale ultimului în sensul vizat;

b) concluzionând sumar că: *„...la caz, s-a constatat existența unui concurs ideal de infracțiuni... astfel încât prin una și aceeași faptă inculpatul a atentat la două valori sociale ocrotite distinct de legea penală...”,* a omis să aprecieze circumstanțele de fapt și de drept incriminate inculpatului în raport cu jurisprudența națională, potrivit cărei, în cazuri de acest gen, nu este admisibilă aplicarea răspunderii în baza 152 și art. 287 Cod penal. Ori, principiul de neadmitere a sancționării duble a aceleiași fapte interzice tragerea de două ori la răspundere penală pentru aceeași faptă, în cazurile de acest gen, violența este cea, pe care o desemnăm prin sintagma „aceeași faptă”. Doar în cazul în care infracțiunea de huliganism este urmată de infracțiunea de vătămarea intenționată medie a integrității corporale ori a sănătății, cele săvârșite se vor încadra în baza concursului real de infracțiuni, iar calificarea se va face conform art. 287 și art. 152 Cod penal (*Hotărârea Plenului CSJ nr. 4 din 19.06.2006 Cu privire la practica judiciară în cauzele penale despre huliganism, pct.3., 10.4.*);

c) nu a respectat procedura de aplicare a prescripției tragerii la răspundere penală a persoanei inculpate, enunțată supra (*art. 389 alin. (4) pct. 3) CPP*).

Ori, descriind faptele criminale, considerată ca fiind dovedite în descriptiv - situație în care se adoptă o sentință de condamnare cu liberarea de pedeapsă în cazul prescripției, în dispozitiv s-a contrazis recunoscând vinovat inculpatul de comiterea infracțiunilor imputate apoi, însă, liberându-l în genere de răspundere penală;

d) doar a trecut în revistă probele administrate, dar nu a apreciat fiecare probă separat, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, inclusiv cu circumstanțele concrete de fapt și drept invocate în învinuirea formulată, nedesfășurând conținutul și esența probatorie a actelor scrise, în special a multiplelor rapoarte de expertiză medico-legală, neindicând motivele pentru care a respins probele și versiunile apărării, inclusiv cele invocate în ședința instanței de fond, dar repetate în apel și recursurile ordinare (*pct. 3., 3.I. și 5. din decizie*), în special a declarațiilor, de la faza urmăririi penale și judecării cauzei, a martorilor oculari Podoleanu A. și Zavatin G.

Ori, aprecierea completă și justă a probelor trebuie să se întemeieze pe o analiză minuțioasă a materialului probator și apoi pe o sinteză a evaluărilor făcute. Analiza probelor presupune examinarea fiecărui element probatoriu în parte, pentru a se înlătura tot ce nu are legătură cu cauza, tot ce este vag și nesigur. În cadrul operației de sinteză, probele sunt examinate în ansamblul lor, confirmându-se unele pe altele și ducând la o concluzie univocă, ce trebuie să fie reflectată în soluția dată cauzei, care urmează a fi motivată astfel încât raționamentele ce au stat la baza aprecierii probelor să poată fi supuse controlului judiciar;

Prin urmare, prima instanță nu a judecat fondul cauzei în conformitate cu rigorile prevăzute de lege și a adoptat o hotărâre care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazicând dispozitivul hotărârii, acesta fiind expus neclar.

În al doilea rând, potrivit art. 414 alin. (1) și (5) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel. Conform art. 419 Cod de procedură penală, rejudecarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, care se aplică în mod corespunzător. În corespundere cu art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus la admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Conform jurisprudenței naționale, chestiunile asupra cărora trebuie să se pronunțe instanța de apel sunt dacă normele de drept procesual și penal au fost corect aplicate. În cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menționate, hotărârea instanței de fond urmează a fi desființată, cu rejudecarea cauzei. Nepronunțarea instanței de apel asupra tuturor motivelor invocate echivalează cu nerezolvarea fondului apelului și, în acest caz, decizia urmează a fi casată, cu rejudecarea cauzei în apel, așa cum cere art. 435 CPP, întrucât o asemenea eroare judiciară nu poate fi corectată în instanța de recurs (*Hotărârea Plenului CSJ a RM din 12.12.2005, nr.22 Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel*).

Însă, instanța de apel, nu a respectat prescripțiile de drept nominalizate, deoarece, corect rejudecând cauza potrivit regulilor generale, întemeiat invocând indicațiile conținute în decizia CSJ nr. 4-1ril-1/2020 din 17.12.2020, conform descriptivului și deciziei contestate (*pct. 4. din decizie*):

a) nu a reacționat în modul prevăzut de lege asupra erorilor de drept comise de instanța de fond și, repetându-le întocmai, indicând că: „...*instanța de fond a argumentat deplin poziția în partea infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (2) Cod penal...*”, nu a desființat total sentința, cu rejudecarea cauzei potrivit regulilor generale pentru examinarea

cauzelor în primă instanță, menținând în partea privind acuzarea inculpatului pe art. 151 alin. (1) Cod penal, o sentință nemotivată și neîntemeiată legal (art. 414, 419, 417 CPP);

b) în descriptiv a descris fapta criminală, considerată ca fiind dovedită, cea prevăzută la art. 287 alin. (1) Cod penal și indicată în rechizitoriu, constatând că: „Sinigur Ș. la 10.11.2014, în jurul orei 10¹⁵, aflându-se în biroul Directorului Spitalului „Sfinta Treime” din mun. XXXXX, str. XXXXX XXXXX, XXXXX, acostându-l jignitor în loc public pe Savin V., în urma unor replici intenționat **i-a aplicat câteva lovituri cu pumnii pe suprafața corpului cauzându-i vătămări medii..., vinovăția lui fiind confirmată printr-un șir de probe administrate în cadrul cercetării judecătorești și verificate în instanța de apel, cum ar fi: rapoartele de constatare medico-legală nr. XXXXX din 11.11.2014, de constatare medico-legală nr. XXXXX din 19.01.2015, de expertiză medico-legală nr. XXXXX din 19.01.2015, de expertiză medico-legală nr. XXXXX din 11.02.2015, de expertiză medico-legală în comisie nr. XXXXX din 17.06.2016, potrivit căror lui Savin V. i-au fost cauzate vătămare medie”.**

Totodată, divergent și neclar a încadrat asemenea acțiuni ale inculpatului în baza art. 354 Cod contravențional, ca: „huliganismul nu prea grav, adică acostarea jignitoare în locuri publice a persoanei fizice”, neconstatând, prin urmare, nici fapta contravențională în descriptivul deciziei.

Ori, în aspectul vizat, a omis și jurisprudența națională, potrivit cărei: „deosebirea dintre contravenții și infracțiunea de huliganism: contravențiile nu presupun și existența unei acțiuni adiacente alternativ, exprimate în: 1) aplicarea violenței asupra persoanelor; 2) amenințarea, cu aplicarea violenței, asupra persoanelor... Se explică instanțelor de judecată că va fi considerată infracțiune de huliganism, prevăzută la art. 287 CP și nu contravenție reglementată la art. 354 Cod contravențional, dacă făptuitorul nu se limitează doar la: acostarea jignitoare, în locuri publice, a persoanei fizice, tulburarea ordinii publice; tulburarea liniștii în timpul nopții, alte acțiuni similare, însă mai recurge și la aplicarea violenței, la amenințarea, cu aplicarea violenței... În astfel de circumstanțe, fapta comisă depășește gradul de pericol social al unei contravenții, atingând gradul de pericol social al unei infracțiuni” (Hotărârea Plenului CSJ a RM din 19.06.2006, nr.4 - Cu privire la practica judiciară în cauzele penale despre huliganism, pct. 6.);

c) nu a apreciat fiecare probă separat, din punct de vedere al pertinentei, concluziei, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, inclusiv cu circumstanțele concrete de fapt și drept invocate în învinuirea formulată, nedesfășurând conținutul și esența probatorie a actelor scrise, în special a multiplelor rapoarte de expertiză medico-legală, neindicând motivele pentru care a respins probele și versiunile apărării, inclusiv cele invocate în ședința instanței de fond, dar repetate în apel și recursurile ordinare (pct. 3., 3.1. și 5. din decizie), în special a declarațiilor, de la faza urmăririi penale și judecării cauzei, a martorilor oculari Podoleanu A. și Zavatin G.

Mai mult, a concluzionat neclar și divergent că vinovăția inculpatului este confirmată și prin declarațiile martorilor oculari Podoleanu A. și Zavatin G., în timp ce apărarea invocă că acești martori îl dezvinovățesc;

d) nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelurile apărării și repetate în recursul ordinar, inclusiv asupra celor reproduse la pct. 3., 3.1. și 5. din prezenta decizie, cât și în felul și esența probatorie în care acestea au fost enunțate.

Circumstanțele expuse atestă în mod lucid că instanțele de fond și de apel nu au judecat cauza penală în condițiile legii, deoarece au adoptat hotărâri care nu cuprind motive legale pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazicând dispozitivul hotărârii, acesta fiind expus neclar, instanța de apel nepronunțându-se asupra tuturor motivelor invocate în apel, și că recursul de pe rol este întemeiat.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs casează total hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Dat fiind că încălcările normelor procedurale specificate, comise de către instanțele de fond și de apel, constituie erori de drept prevăzute în art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și care nu pot fi corectate de către instanța de recurs, se impune soluția admiterii recursului ordinar, casării totale a deciziei contestate, și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să țină cont de împrejurările expuse, să înlăture erorile menționate, să judece cauza în strictă conformitate cu legea, să adopte o hotărâre legală și întemeiată.

7. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul Penal lărgit,

D E C I D E :

Admite recursul ordinar declarat de avocata Iovu Tatiana și inculpatul Sinigur Ștefan XXXXX, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 septembrie 2021, și dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată, fiind pronunțată integral la 04 februarie 2022.

Președinte
Judecători

Nadejda Toma
Iurie Diaconu
Liliana Catan
Ion Guzun
Victor Boico